

SVT

Kauppa 1995:6
Handel
Trade

7.6.1995

Kotimaankaupan vuoden 1995 ensimmäinen neljännes päättyi vaisuun maaliskuuhun

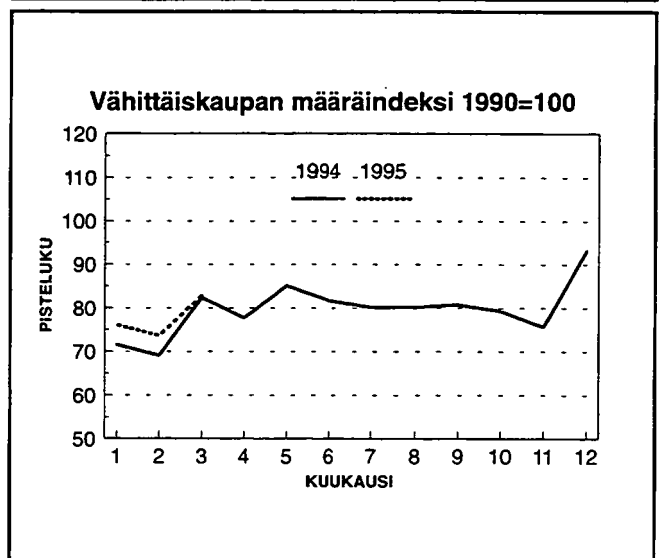
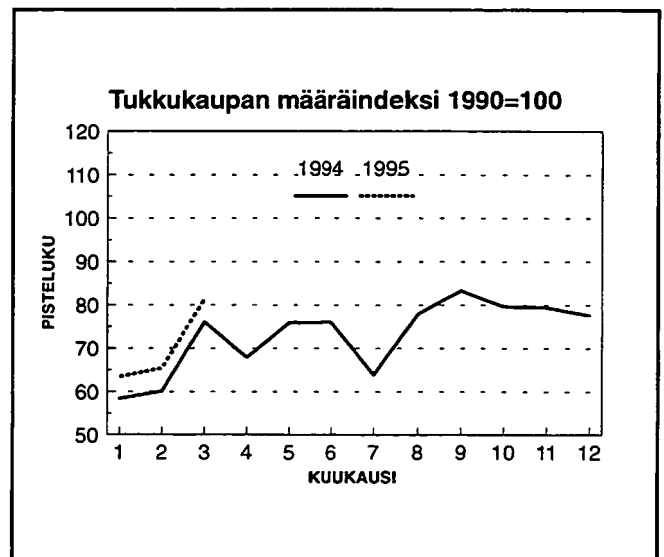
Tilastokeskuksen ennakkotietojen mukaan tukkukaupan myynnin määraindeksi oli maaliskuussa 6,7 prosenttia ja vähittäiskaupan myynnin määraindeksi oli 0,4 prosenttia suurempi kuin vuoden 1994 maaliskuussa. Ensimmäisen vuosineljänneksen myynnit nousivat 7,9 prosenttia tukkukaupassa ja 4,2 prosenttia vähittäiskaupassa.

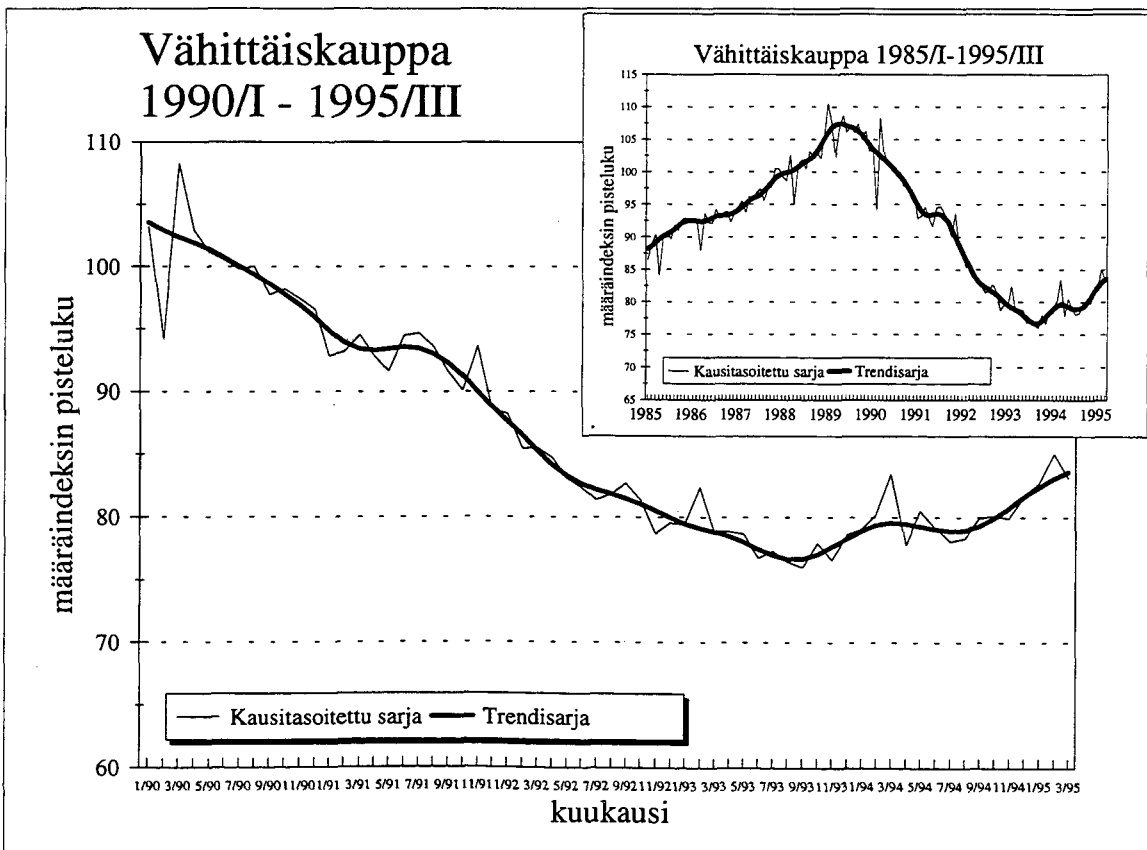
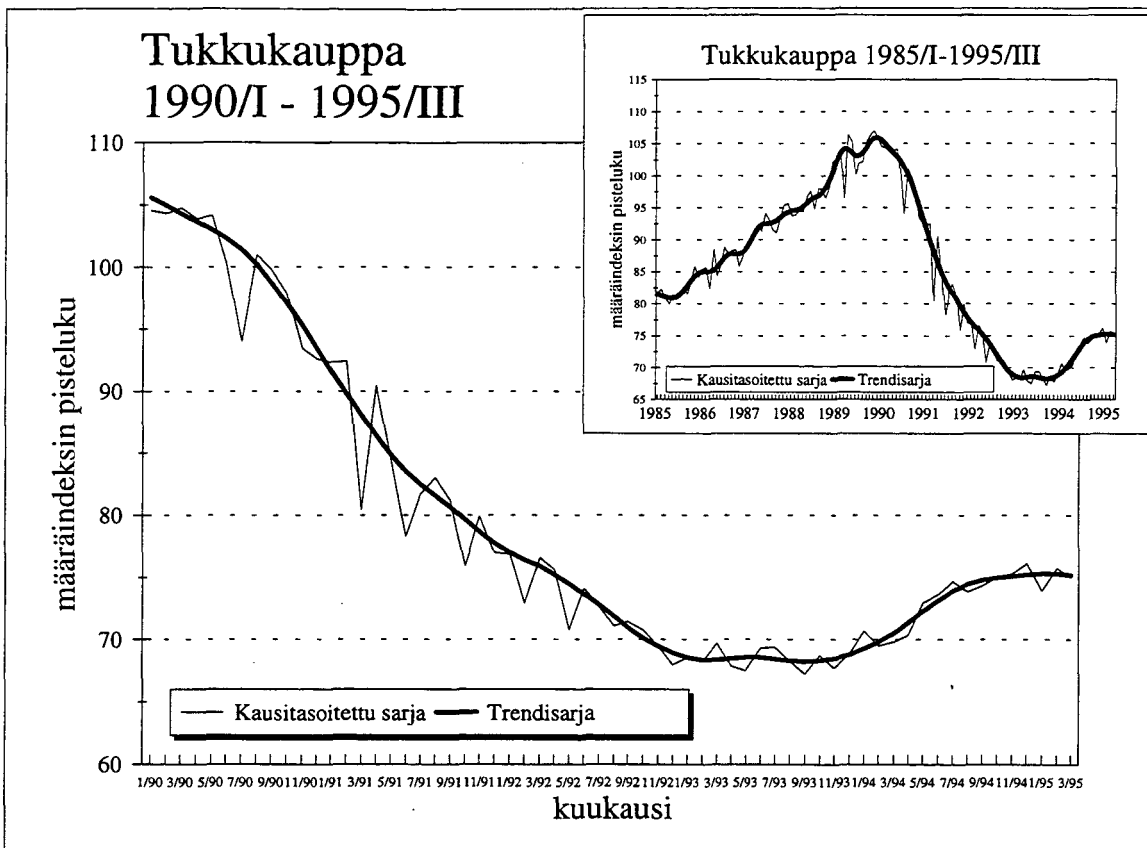
Tukkukaupan toimialoista nousu jatkui yhä vahvana autotukku-kaupassa, jossa myyntimäärä nousi vuoden 1994 maaliskuusta 22,7 prosenttia. Sähkö- ja kodintekniikatukku nousi 16,5 prosenttia ja polttoainetukun, investointitavaratukun sekä rauta- ja rakennustarviketukun myyntimäärät kasvoivat kymmenisen prosenttia. Yleistukku-kaupan sekä ravintotukku-kaupan myyntien pienet muutokset selittyvät vertailulukujen suuruudella: vuonna 1994 pääasi-änsajan elintarvikeostokset sijoituivat maaliskuulle, kun ne kuluva-na vuonna tehtiin myöhäisen pääsiäisen vuoksi vasta huhtikuussa.

Vähittäiskaupassa pääsiäisen vaikutus näkyy selvemmin. Kaikilla elintarviketoimialoilla myynnit laskivat maaliskuussa: tavarataloilla 0,4 prosenttia, supermarketilla 1,3 prosenttia, päivittäistavaroiden yleisvähittäiskaupoilla kolme ja päivittäistavaroiden erikoisvähittäis-kaupoilla 6,5 prosenttia. Näiden toimialojen lisäksi ainoastaan ap-teekei-, kukka- ja huoltamo-myyntit olivat maaliskuussa viime vuo-tista pienempiä. Myyntien suuri lasku alkoholikaupassa perustuu ravintolatoimituksien eriyttämiseen varsinaisten alkoholiliikkeiden myynneistä tukkumyynneiksi toimialajärjestelyjen mukaan vuoden 1995 alusta. Myynnit nousivat maaliskuussa runsaasti kodin-konekaupassa, 21,9 prosenttia. Kirjojen ja toimistotarvikkeiden kauppa nousi 14,8 prosenttia, valokuvaus-, optisen- ja terveyden-hoitoalankauppa 11,1 prosenttia. Myös sisustustarvike-, tekstiili- ja vaatekauppa sekä autokauppa nousivat vuoden 1994 maaliskuus-ta.

Lungt ökningen inom handeln i mars 1995

Enligt Statistikcentralens förhandsuppgifter ökade försäljningsvoly-men i mars 1995 med 6,7 procent inom partihandeln och med 0,4 procent inom detaljhandeln jämfört med mars året förut. Under perioden januari-mars var ändringen av försäljningsvolymen inom partihandeln 7,9 och inom detaljhandeln 4,2 procent.

Kaupan kausitasoitusmenetelmä

Tämän ja viereisen sivun kuviot on tuotettu ns. X11-ARIMA-kausitasoitusmenetelmällä.

Tukku- ja vähittäiskaupan aikasarjoille on tyypillistä vuodesta toiseen hyvin säännöllisenä pysyvä kausivaihtelu. Esimerkiksi useimpien vähittäiskaupan toimialojen myynnit ovat ylimmillään joulukuussa. Joulukuu on erityisen ratkaiseva tavaratalokaupalle, sähkö- ja kodintekniikkakaupalle sekä kultasepäntuotteiden- ja kellojen kaupalle. Joulukuun lisäksi myös toukokuu on hyvä kauppakuukausi mm. vaatetkaupalle, jalkinekaupalle ja urheiluvälinekaupalle. Kukkakauppa tekee myös ehdottoman ennätyksensä toukokuussa. Kirjakaupalla taas on useita huippuja: toukokuu, elokuu ja joulukuu.

Kausitasoitus on laskennallinen menetelmä, jonka avulla pyritään poistamaan alkuperäisistä sarjoista säännöllisenä toistuva vuodenajoista johtuva vaihtelu. Sen ansiosta eri kuukausien arvot tulevat paremmin vertailukelpoisiksi. Kausitasoituksen tekemiseksi on kehitetty ja edelleen kehitellään useita eri menetelmiä. Tässä tilastossa kausitasoitus tullaan tekemään Yhdysvalloissa ja Kanadassa kehitetyllä X11-ARIMA-menetelmällä. Menetelmä perustuu pitkälle kehitettyyn liukuvien keskiarvojen menettelyyn.

Kausitasoituksessa aikasarja jaetaan komponentteihinsa:

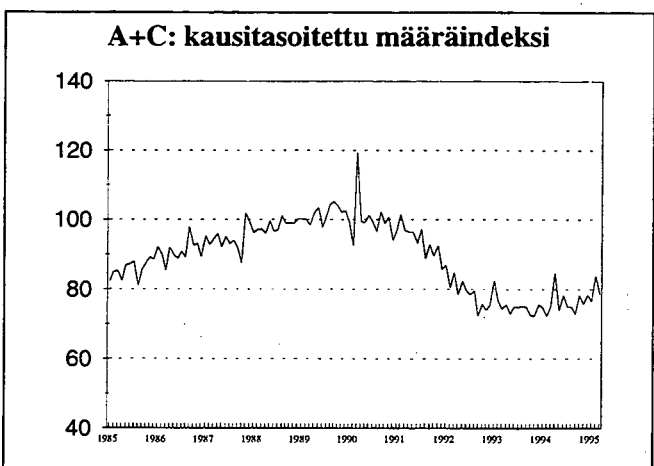
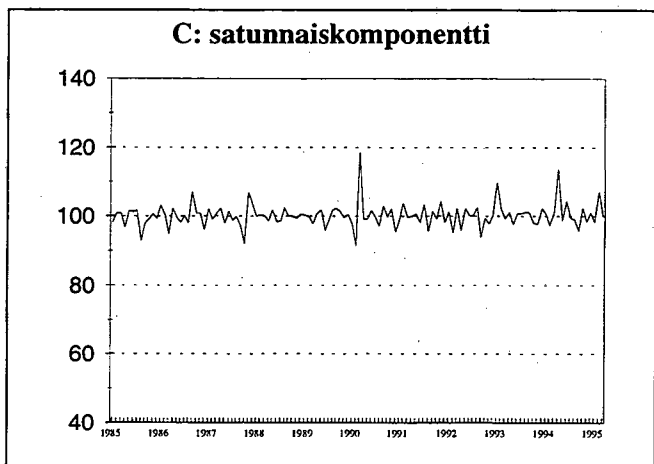
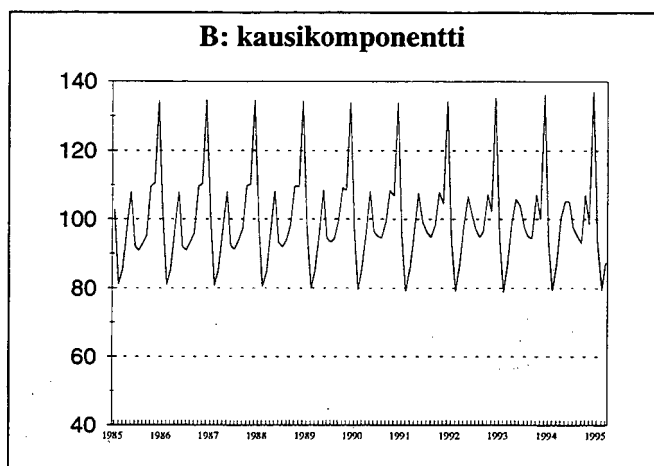
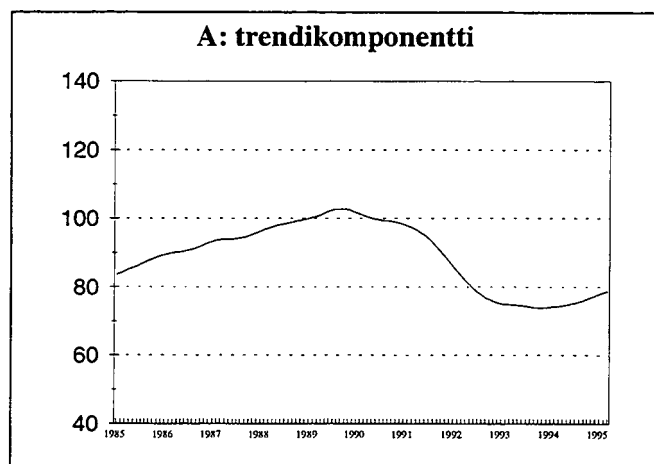
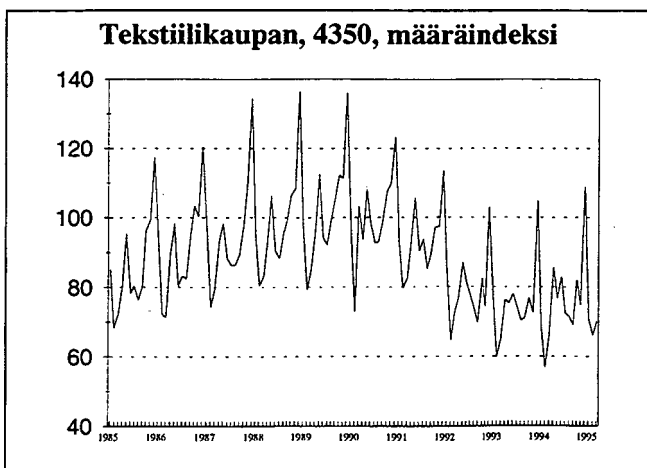
- Trendikomponentti kuvaa sarjan pitkän ajan suhdannevaihtelua
- Kausikomponentti kuvaa vuoden sisäistä vaihtelua
- Satunnaiskomponentti kuvaa sarjan epäsäännöllistä vaihtelua

a ja c yhdessä muodostavat kausipuhdistetun sarjan.

Tässä julkaisussa tullaan esittämään jatkossa kuviona koko tukku- ja koko vähittäiskaupan kausitasoitettut trendit. Muita tulosteita ja yksittäisten toimialojen sarjoja voi tilata korvausta vastaan Tilastokeskuksesta.

Asiasta kiinnostuneille suositellaan lisälukemisenä julkaisua Suhdannekäännä ja taloudelliset aikasarjat, Tilastokeskuksen Tutkimuksia 210, Helsinki 1994.

Ohessa on esitetty toimialan 4350, Tekstiili- ja vaatetuskaupan, määraindeksin kausitasoituksen tuloksia lähtien alkuperäisestä raakasarjasta.

VÄHITTÄISKAUPAN MYYNTI - DETALJHANDELNS FÖRSÄLJNING

	MYYNTI MMK FÖRSÄLJNING ILMAN ALV - EXKL. MOMS		INDEKSIT - INDEX (1990=100)		MUUTOKSET %:NA - FÖRÄNDRINGAR I %					
	MAALIS MARS	TAMMI- MAALIS JAN-MARS	ARVO VÄRDE	MÄÄRÄ VOLYM	ARVO - VÄRDE ED.V.-FG.ÄR ED.KK FG.MÄN	MÄÄRÄ - VOLYM ED.V.-FG.ÄR ED.KK FG.MÄN				
MAALISKUU 1995 - MARS 1995										
TOIMIALA - NÄRINGSREN										
KOKO VÄHITTÄISKAUPPA HELA DETALJHANDELN	11 616.3	32 625.7	94.7	82.7	1.8	5.9	12.7	0.4	4.2	12.4
4310 TAVARATALOKAUPPA VARUHUSHANDEL	1 369.5	3 831.4	105.8	97.2	-0.5	4.3	14.4	-0.4	4.1	14.1
4321 SUPERMARKETTIKAUPPA SUPERMARKETHANDEL	1 444.5	3 883.6	118.4	113.1	-2.7	3.8	16.5	-1.3	4.6	16.6
4322 PÄIVITTÄISTAVAR. YLEISVÄH.KAUPPA ALLMÄN DETALJHANDEL MED DAGL. VAR	1 709.2	4 894.1	94.5	90.2	-4.4	0.3	6.5	-3.0	1.0	6.7
4330 PÄIVITTÄISTAVAR. ERIKOISVÄH.KAUPP SPECIAL DETALJHANDEL MED DAGL. VA	97.2	279.0	83.4	85.4	-9.9	-3.7	7.6	-6.5	-1.0	8.0
4337 KIOSKIKAUPPA KIOSKHANDEL	142.0	388.4	92.1	83.8	1.1	3.6	16.6	0.7	3.1	16.8
4340 ALKOHOLIJUOMIEN KAUPPA HANDEL MED ALKOHOLDRYCKER	426.3	1 139.9	55.4	48.8	-27.3	-21.8	14.2	-27.5	-21.5	14.2
4350 TEKSTIILIEN JA VAATTEIDEN VK. TEXTIL OCH BEKLÄNADSDETALJHANDEL	559.3	1 615.8	80.9	70.0	6.9	9.3	8.0	5.8	8.1	6.0
4356 JALKINEIDEN VÄHITTÄISKAUPPA SKODETALJHANDEL	55.3	174.1	59.0	51.6	3.6	7.1	-7.2	0.4	3.9	-7.6
4370 RAUTA- JA RAKENNUSTARV. VÄH.KAUPP HANDEL MED JÄRN- OCH BYGGVAROR	602.3	1 501.6	68.7	60.7	3.4	0.0	24.4	1.5	-1.7	24.4
4380 SÄHKÖTARV. JA KODINTEKN. VÄH.KAUP HANDEL MED ELART. OCH HUSHÄLLSMAS	424.7	1 331.6	93.5	81.1	22.2	21.9	-13.4	21.9	21.3	-13.4
4390 SISUSTUSTARVIKKEIDEN VÄH.KAUPPA DETALJHANDEL MED INREDNINGSVAROR	231.1	639.5	71.5	65.3	11.7	12.3	13.9	9.0	9.7	14.0
4411 APTEEKIT APOTEKS	499.8	1 435.9	147.4	107.4	-2.0	5.0	11.3	-4.9	2.0	11.1
4412 KEMIKAALITUOTTEIDEN VÄHITTÄISKAUP KEMIKALIEVARUDETALJHANDEL	39.5	118.2	91.0	78.8	18.2	8.8	-0.3	16.6	7.7	0.4

I

5

I

VÄHITTÄISKAUPAN MYYNTI - DETALJHANDELNS FÖRSÄLJNING

MAALISKUU 1995 - MARS 1995	MYYNTI MMK FÖRSÄLJNING MMK ILMAN ALV - EXKL. MOMS		INDEKSIT - INDEX (1990=100)		MUUTOKSET %:NA - FÖRÄNDRINGAR I %					
	MAALIS MARS	TAMMI- MAALIS JAN-MARS	ARVO VÄRDE	MÄÄRÄ VOLYMI	ARVO - VÄRDE ED.V.-FG.AR ED.KK FG.MÄN	MÄÄRÄ - VOLYMI ED.V.-FG.AR ED.KK FG.MÄN				
TOIMIALA - NÄRINGSREN			MAALIS MARS	MAALIS MARS	MAALIS MARS	MAALIS MARS				
4420 KIRJOJEN JA TOIMISTOTARV. VÄH.KAU HANDEL MED BÖCKER OCH BYRAVAROR	178.7	542.6	89.6	83.2	12.7	14.2	0.3	14.8	15.8	0.7
4430 KULTASEPÄNTEOSTEN JA KELLOJEN VÄH HANDEL MED GULDSMEDSVAROR OCH UR	70.5	197.2	83.9	73.1	4.0	5.7	16.3	3.3	3.7	16.3
4440 VALOK.,OPTISEN JA TERV.H.ALAN V.K HANDEL MED FOTO-,OPT.-,HÄLSÖVÄRDS	127.1	363.1	75.2	71.1	4.9	8.0	6.8	11.1	12.9	7.6
4450 KUKKIEN JA PUUTARHA-ALAN VÄH.KAUP HANDEL MED BLOWSTER OCH TRÄDGÅRDS	63.5	177.7	74.9	68.7	-1.5	2.4	0.8	-2.7	1.5	0.4
4460 URHEILUTARV. JA VENEIDEN VÄH.KAUP HANDEL MED SPORTARTIKLAR OCH BÅTA	164.7	466.3	96.6	83.3	4.5	6.5	14.0	1.9	3.4	13.1
4480 MUU VÄHITTÄISKAUPPA ANNAN DETALJHANDEL	62.0	181.0	56.0	54.0	5.0	8.3	-10.4	7.6	10.6	-9.6
4520 MOOTTORIAJON. JA N. OSIEN VÄH.KAU HANDEL MED MOTORFORDON, -DELAR	2 384.1	6 785.2	103.6	80.5	12.7	16.2	21.7	8.4	12.0	21.6
4530 HUOLTAMOTOIMINTA SERVICESTATIONSVERKSAMHET	964.9	2 679.4	100.3	79.5	4.7	7.7	13.8	-3.0	-1.3	14.5

MAALISKUU 1995 - MARS 1995

MUUTOS EDELLISEEN VUOTEEN
FÖRÄNDRING FRÅN FÖREG. ÅR I %

MYYNТИ - FÖRSÄLJNING

MNK

ILMAN ALV - EXKL. MOMS

MÄÄRÄ - VOLYM

HYÖDYKERYHMÄ - VARUGRUPP

MAALIS
MARS

TAMMI-
MAALIS
JAN-
MARS

TAMMI-
MAALIS
JAN-
MARS

MAALIS
MARS

TAMMI-
MAALIS
JAN-
MARS

KOKO VÄHITTÄISKAUPPA
HELA DETALJHANDELN

ELINTARVIKKEET
LIVSMEDEL
TEKSTIILI, VAATETUS JA JALKINEET
TEXTIL, KLÄDER OCH SKOR
MUUT
ÖVRIGA
YHTEENSÄ
SAMMANLAGT

4310 TAVARATALOKAUPPA
VARUHUSHANDEL

ELINTARVIKKEET
LIVSMEDEL
TEKSTIILI, VAATETUS JA JALKINEET
TEXTIL, KLÄDER OCH SKOR
MUUT
ÖVRIGA
YHTEENSÄ
SAMMANLAGT

4	175.4	11	656.3	-14.3	-7.8	-9.0	-2.9
	908.9	2	561.1	13.2	11.0	11.7	9.3
6	532.0	18	408.4	14.0	16.2	14.3	16.1
11	616.3	32	625.7	1.8	5.9	0.4	4.2
576.1	1	667.0	-25.1	-13.4	-20.5	-8.9	
339.5		910.4	22.0	13.0	20.3	11.2	
453.8	1	254.1	38.1	33.2	38.5	33.1	
1	369.5	3	831.4	-0.5	4.3	-0.4	4.1

VUODEN 1995 HYÖDYKERYHMÄN 'ELINTARVIKKEET' MYYNIT EIVÄT OLE TÄYSIN VERTAILUKELPOISET
EDELLISVUOTEEN VERRATTUNA SIITÄ SYYSTÄ, ETTÄ:

- VUOTEEN 1995 SAAKKA TÄHÄN ON SISÄLTYNYT MYÖS 'MUUT PÄIVITTÄISTAVARAT'

- VUODEN 1995 TAMMIKUUSTA HYÖDYKERYHMÄ SISÄLTÄÄ VAIN ELINTARVIKEMYNNIN ELI VEROKANNAN 17%
HYÖDYKKEET JA ALKOHOLIN. 'MUUT PÄIVITTÄISTAVARAT' KUULUVAT HYÖDYKERYHMÄN 'MUUT'

SVT

PMM
Sopimus
00100/617

SVT *Suomen Virallinen Tilasto*
Finlands Officiella Statistik
Official Statistics of Finland

Kauppa 1995:6
Handel
Trade

Tiedustelut – Förfrågningar – Inquiries:

Veijo Ritola
Aila Kovanen
Eeva Immonen
(90) 17 341